

HET BEHOUDEN WAARD

*Ik zag de zon doorbreken
om voor een klein poosje
een klein veld te verlichten; en ging mijns weegs
en vergat het. Maar dat was de parel
van grote waarde, dat ene veld dat
de schat in zich had. Ik realiseer me nu
dat ik alles wat ik heb moet geven
om die te bezitten. Het leven snelt niet voort
naar een terugwijkende toekomst, noch hunkert naar
een ingebeeld verleden. Het is je ernaar toewenden
zoals Mozes naar het wonder van
de brandende braamstruik, naar een helderheid
die zo vergankelijkheid leek als eens je jeugd,
maar het is de eeuwigheid die op je wacht.*

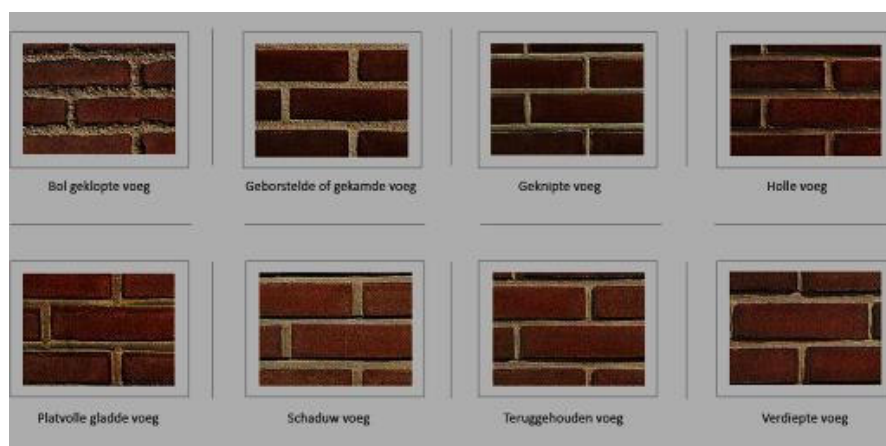
Vertaling van het gedicht van de Engelse dichter R.S. Thomas, genaamd 'The bright field'.

Wat moet ik er aan toevoegen? Schoonheid is vergankelijk. En waar en hoe dan ook, het koesteren, het behouden, waard!

Liesbeth Leenman, redactie

KIJKEN IS WAT ANDERS DAN ZIEN

METSELVOEGEN

Aanschouwelijk onderwijs in metselvoegenland

Er zijn van die elementen aan het uiterlijk van een gebouw, die je heel gemakkelijk over het hoofd ziet. Wie let er nu bijvoorbeeld op de voegen van het metselwerk? Toch is dat voegwerk bepaald niet onbelangrijk. Sterker nog: het is beeldbepalend!

Onder metselvoegen verstaan we de ruimtes tussen bakstenen, betonblokken of glasblokken, die gevuld worden met mortel of specie.

Hier een opsomming van wat verschillende soorten, in een interessant 'lesje voegwerk'.

1. Geborstelde/gekamde voeg. Deze voeg staat bekend om zijn ruwe afwerking en is een veelgebruikte, budgetvriendelijke keuze. Het is eenvoudig, maar effectief, vooral als je kijkt naar de prijs-kwaliteitverhouding.

2. Gladde platvolle voeg. Een populaire keuze die naadloos aansluit bij de rest van de gevel dankzij de gladde afwerking. Het zorgt voor een strak en uniform uiterlijk.

3. Holle voeg. Deze voeg voegt diepte en reliëf toe aan je gevel. Het unieke schaduw-effect ontstaat door een lichte holling naar binnen, waardoor de stenen meer op zichzelf komen te staan.

4. Knipvoeg/geknipte voeg. Dit is een soort voeg die uitsteekt en diepte en ruimtelijkheid toevoegt. Het contrast tussen het voegwerk en de stenen is opvallend, wat resulteert in een indrukwekkende gevel.

5. Snijvoeg/gesneden voeg. Een chique keuze voor je gevel. De schuin afgesneden specie zorgt voor diepte en een elegant schaduw-effect. Vanwege het vakmanschap en de arbeidsintensiteit komt er wel een hoger prijskaartje bij kijken.

6. Stootvoeg. Simpelweg de verticale voeg tijdens het metselen. De horizontale tegenhanger is de lintvoeg. Een speciale variant hierop is de open stootvoeg.

7. Open stootvoeg. Deze functionele voeg zorgt voor ventilatie in de achterliggende spouw. Door bepaalde voegen open te laten, ontstaat er een ventilatiepunt in de gevel.

8. Verdiepte voeg. Een soort voeg die diepte toevoegt en de aandacht vestigt op de gevelstenen. De voeg ligt enkele millimeters dieper dan de muur, wat een opvallend effect geeft.

9. Teruggehouden voeg. Vergelijkbaar met de verdiepte voeg, maar dan iets minder diep. Hiermee ligt de focus ook op de gevelstenen.

10. Schaduwvoeg. Bij deze soort voeg loopt de onderkant gelijk met de gevel en de bovenkant ligt dieper, wat resulteert in een schuin aflopend voegwerk. Het creëert, zoals de naam al suggereert, een mooi schaduwspel op je muur.

Loop met deze kennis op zak eens door het dorp. Je zult zien dat je je gevoelig voor de ogen uitkijkt!

De Hervormde kerk in ons dorp. Twee voorbeelden van verschillende voegen, aan de Peulenstraat- en de Kerkwegkant
Bovenste foto: snijvoeg, onderste foto: platvol doorgestreken geborstelde voeg

HET GROENE DORP

WATER OM ONS HEEN

Ons dorp is ontegenzeggelijk waterrijk te noemen. Het inspireerde ons bestuurslid David Korevaar tot de volgende gedachten en mooie serie foto's.

Water als voedingsstof
Water als transportmiddel
Water; als natuurelement naast aarde, lucht en vuur
Zout water, zoet water, brak water
Sloten, plassen, rivieren, meren, zeeën, oceanen
Beleggen in water, blussen met water
Grondwater, afvalwater, hemelwater
Het water komt aan de lippen
Zonder water geen leven
Kijk om u heen, eindeloos water
Veertien kilometer watergang in ons rivierendorp
Vijftien procent van de oppervlakte van ons dorp bestaat uit oppervlaktewater

Water; grens door de Giessen en het Kanaal van Steenenhoek van Giessendam, Neder-Hardinxveld en Boven-Hardinxveld
Water als inspiratiebron voor schrijvers en schilders
Een dichter van het zuiverste water

Water: vitaal onderdeel van ons dorp

HET VERHAAL VAN EEN CONTRAGEWICHT **VAN BALLAST TOT MONUMENT**

Het moge duidelijk zijn dat de maritieme bedrijvigheid, evenals in de rest van de west- en zuidkant van de Alblasserwaard, een grote rol speelt in ons dorp.

De ligging maakte dat dit gebied, gelegen aan de rivieren Noord en Merwede, zich ging toeleggen op de scheepsbouw. Sinds ongeveer 1900 waren er dan ook veel scheepswerven van naam te vinden in de strook van Kinderdijk tot aan Hardinxveld.

Veel ervan beleefden tot ver na de Tweede Wereldoorlog een opvallende grote economische groei en ontwikkelingen zich tot vooraanstaande scheepsbouwbedrijven.

Maar daar kwam een eind aan. De verdergaande ontwikkelingen zorgden ervoor dat overal op de wereld schepen worden gebouwd en de activiteiten in de Alblasserwaard nam af.

Het gevolg was dat het vertrouwde beeld van bedrijfsterreinen met daar bovenuit stekende markante werfkransen drastisch veranderde.

Op het bedrijfsterrein van - thans - Neptune Shipyards, voordien het werfsterrein van Merwede Shipyards, stonden ook twee van die torenkranen. Markante kranen, zoals deze van oudsher op scheepswerven voorkomen. Met een lange hijsarm om zover mogelijk over een schip te kunnen reiken en voorzien van een rond betonnen contragewicht achter het zogenaamde machinehuis.

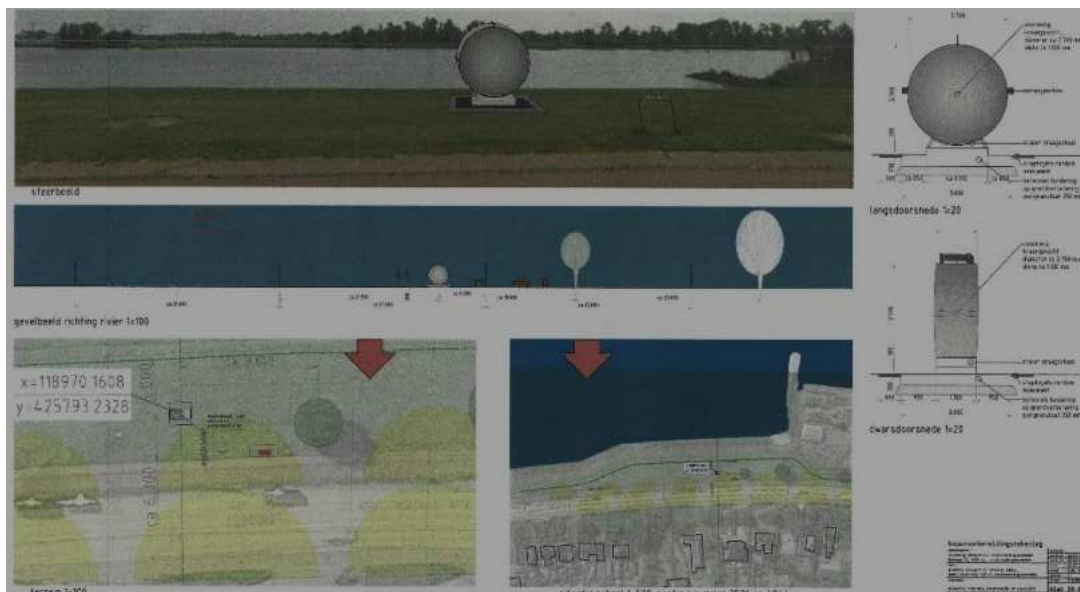

Jarenlang een vertrouwd beeld in ons dorp: hijskranen op een scheepswerf

Nu wil het geval dat er in januari 1990 een hevige storm woedde; een van de torenkranen waaide om en het contragewicht viel dwars door een betonnen plaat op de grond. Járen lag het daar, letterlijk en figuurlijk als een blok ballast, totdat men aan het opruimen ging. Het gewicht zou verpulverd en afgevoerd worden. Dat was het moment dat Jan Buijk (van Buijk Staalconstructies) Stichting Dorpsbehoud er, met het oog op komende generaties, op attendeerde. De handen werden ineengeslagen en sindsdien is er hard aan gewerkt het contragewicht een nieuwe bestemming te geven: nl. die van maritiem monument. Op een plek waar het thuishoort: aan de rivier(dijk). Gekozen is voor een plaats in Boven-Hardinxveld, nabij de monding van het Kanaal van Steenenhoek.

Een lang traject van plannen maken, vergunningen aanvragen en financiële middelen werven ligt achter ons.

Inmiddels zijn de plannen zover rond dat we verwachten het monument eind november te kunnen onthullen. Cultureel erfgoed blijft zo op een mooie manier behouden!

De plannen voor het (plaatsen van) het maritiem monument aan de Rivierdijk

WEDEROPBOUW-ARCHITECTUUR

Zaterdag 14 september jl. was het Open Monumentendag. Het thema in ons dorp was 'Wederopbouw'. Op de bouwkunde opleiding van het Da Vinci College en Bouwmensen werd in de lessen speciale aandacht gegeven aan de wederopbouwarchitectuur uit de jaren '50. Ook is er een gastles gegeven aan een 3e klas van het Calvijn.

Na deze boeiende lessen over de historische betekenis van de wederopbouwarchitectuur, zijn de leerlingen aan de slag gegaan met het maken van ontwerptekeningen voor typische wederopbouwgebouwen. Voor het beste ontwerp was een prijsje te winnen. De resultaten van hun creativiteit en kennis waren te bewonderen in het Historisch Informatiecentrum in de Peulenstraat.

Het op deze manier invulling geven aan de Open Monumentendag is een initiatief van het Comité Open Monumentendag Hardinxveld-Giessendam, onderdeel van de Stichting Cultuur in Hardinxveld-Giessendam

Docent Jaap van Gelder met de winnaar van de ontwerpwedstrijd

KARAKTERISTIEK PAND UITGELICHT

Over wederopbouwarchitectuur gesproken: een sprekend voorbeeld is de zogenaamde winkelgalerij, Damstraat 4 t/m 12. Nadat in de Tweede Wereldoorlog de gehele bebouwing ter plekke weggevaagd was door het bombardement op het station, werd deze begin jaren '50 gebouwd. Boven de voormalige winkelruimte op de begane grond zijn erboven woningen onder zadeldak. De winkels zijn inmiddels ook verbouwd tot woonruimte. De entrées van zowel beneden-als bovenwoningen bevinden zich in naast elkaar gelegen portieken, die grotendeels nog voorzien zijn van stoepen met de originele tegels. Let ook op de witte betonnen pilasters en het afwijkende metselverband onder de brede raamkozijnen, ook wel staand verband genoemd.

Wat leert men hieruit? Dat een ietwat saai ogend rijtje huizen zomaar heel interessant blijkt te zijn!

De voormalige winkelgalerij aan de Damstraat: eigenlijk heel interessant!

HERFST-UITJE-IDEE

Troepen kwetterende spreeuwen herinneren ons aan de aanstaande vogeltrek dit seizoen. In Museum De Koperen Knop is een speciale tentoonstelling gewijd aan dit fenomeen. Een leerzame en interessante expositie, waar ook kunstliefhebbers aan hun trekken komen. Kinderen krijgen een vogelpaspoort, waar ze van alles kunnen invullen en stempelen. Dus zeker ook leuk voor kinderen en hun (groot)ouders, bijvoorbeeld in de herfstvakantie!

Expositie 'Vogels in trek': zowel kunstzinnig als informatief. Het bezoeken waard!

HERINNERINGSPLEKKEN

Drie jaar geleden plaatste Stichting Dorpsbehoud op een vijftal bankjes in ons dorp een 'kussen' met daarop een gedichtje over die plek en een QR code met de historische achtergrond ervan. Een 'herinneringsplek', om de historie, en daarmee de trots op ons dorp levend te houden. Het bijzondere ervan, het eigen karakter.

Inmiddels zijn de voorbereidingen voor een tweede serie van vijf 'kussens' aan de gang. Hopelijk kunnen die binnen afzienbare tijd geplaatst worden.

Bankje met 'kussen' bij het pontje in Boven-Hardinxveld

SEIZOENSPLAATJES

Vergadering van spreeuwen op de nok van de Hervormde kerk, vóór de wintertrek.

De oogst is binnen in Buitendams

COLOFON

Redactie : Liesbeth Leenman
Tekst : Liesbeth Leenman, Dick de Jong en David Korevaar
Foto's : Liesbeth Leenman, David Korevaar
secretariaat : Kerkweg 4, 3371 AG Hardinxveld-Giessendam

www.dorpsbehoudhg.nl

mailadres: dorpsbehoudhg@kpnmail.nl